

SZOTE

NAPLÓ

1. ÉVFOLYAM 6. SZÁM 1990. december 3.

Kiadja az Egyetem Rektora

VALAMENNYI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY VEZETŐJÉNEK

Tisztelt Rektor Úr!

A felsőoktatás megújulásához feltétlenül szükség van arra, hogy az intézményekben elcsituljanak a személyi torzsalkodások, bizalom kísérje a vezetők, vezető testületek munkáját. Ennek érdekében az alábbiak szerint tájékoztatjuk Önöket a Földművelésügyi Minisztérium, a Népjóléti Minisztérium, valamint a Művelődési és Köznevelési Minisztérium egyeztetett álláspontjáról.

Javasoljuk a felsőoktatási intézményeknek, hogy alakítsanak küldöttgyűlést. E küldöttgyűlés csak választott tagokból álljon. A küldöttek kétharmadát oktatók, kutatók közül, egyharmadát a hallgatók

közül válasszák. A küldöttgyűlés feladata az intézményi tanács megválasztása lenne, ideértve a teljes újraválasztást, a régi tanács módosítását, illetve megerősítését is. E tanács mandátuma az új felsőoktatási és kutatási törvény hatálybalépéséig tartana. E küldöttgyűlés ezzel munkáját befejezi.

Az így megválasztott, megújított, illetve megerősített intézményi tanács fogadná el az új szervezeti és működési szabályzatot, illetve módosítaná a régit, vagy a régit hatályosságában megerősítené. Az új tanács állást foglalna az intézményi vezetőkről is.

Azokban az intézményekben, ahol az új tanácsok megalakultak, vagy régiek megerősítést nyer-
(folytatás a 2. oldalon)

1990. november 29-én délután 3 órától este 7 óráig /10 perc szünet és némi pogácsa/ megtartotta utolsó ülését az Egyetemi Tanács. Mellékelten közöljük Rektor úr levelét *(a 2. oldalon)*, melyet az ET EGYHANGULAG elfogadott, hosszú és olykor hevült hangulatú vita után. Ennek értelmében december 10-én 15 órakor az oktatók-kutatók és a dolgozók külön-külön, KÜLDÖTTÉRTEKEZLETET tartanak! Ezeket megválasztják az új ET-ba képviselőiket, hat oktató és három dolgozó személyében - ideiglenesen.

Nevezetesen mindaddig, amíg el nem készül a Földes Vilmos professzor vezette SZMSZ előkészítő Bizottság a munkájával, „ hatalmon ” lesz ez az új ET. Amikor elkészül az új SZMSZ és azt a KÜLDÖTTÉRTEKEZLET újabb fordulója hitelesíti, onnantól számított 30 napig lesz „ hatalmon ” a dec. 10-én választott ET.

Várhatóan és tervezetten január közepéig készül el az új SZMSZ, beleértve ebbe a tanszéki vitákat és ekkortájt ülhet össze a II. KÜLDÖTTÉRTEKEZLET is.

Az ET eme záró ülésének elején elfogadták - vita után és szavazás után - hogy kiírják pályázatra a Gyermekklinika, I. Belgyógyászati Kl., Gyógyszertani Int. és Társadalomorvostani Int. igazgató-professzori állásait.

Ezen kívül megtárgyaltak személyi kérdéseket is, melyek ismertetésére következő számunkban visszatérünk. /Tehát a karok felterjesztéseit az előléptetéseket illetően./

Túlzás nélkül mondva, Egyetemünk életében - remélhetően - lezárult egy fejezet és valami új kezdődött. Bizakodjunk további előrehaladásban.

(folytatás az 1. oldalról)

tek – és ezeket minden kétséget kizáróan legitimnek fogadja el az egyetem, illetve a főiskola közössége – a fentiekben vázolt eljárást nem tartjuk indokoltnak.

Ugyanekkor továbbra is szükségesnek látjuk az intézményi tanácsokban /egyetemi, kari, illetve főiskolai/ a hallgatók egyharmados képviselőinek biztosítását.

Egy lehetséges másik megoldásnak azt tartjuk, hogy a küldöttgyűlésben más dolgozói rétegek is képviselőt kapjanak. A küldöttgyűlés feladata lesz az intézmény legszélesebb nyilvánossága által összeállított Szervezeti és Működési Szabályzat megvitatása és elfogadása. A Szervezeti és Működési Szabályzat határozza meg az intézmény vezetőinek és az intézményi tanácsok megválasztásának módját és hatáskörét, illetve az utóbbiak összetételét és működési rendjét. Az intézmény tanácsa ezután vál-

Budapest, 1990. november 23.

Nagy Ferenc s.k.
földművelésügyi miniszter

dr.Surján László s.k.
népjóléti miniszter

dr Andrásfalvy Bertalan s.k.
művelődési és közoktatási miniszter

toztatás nélkül hagyja jóvá a Szervezeti és Működési Szabályzatot, ami lehetőséget teremt a vezetők és tanácsok megválasztásához. Ebben a megújítási folyamatban formai okok miatt, a törvényesség megtartása érdekében szükséges, hogy az intézmény tanácsa együttműködjön a küldöttgyűléssel, azaz elfogadja annak határozatát.

Végezetül tájékoztatjuk, hogy megalakult és megkezdte munkáját a Felsőoktatási Törvényelőkészítő Bizottság. A bizottság az intézményi statutum kidolgozó bizottság munkájára, illetve tapasztalataira számítani fog.

Jelen levelünk kibocsátásával egyidejűleg a korábbi felsőoktatási intézmények szervezeti és működési rendjéről szóló 20/1986./VIII.31./MM rendelet hatályon kívül helyezésével egyetértünk, az a hatályon kívül helyezés jogi formája szerint a Magyar Közlönyben kihirdetésre kerül.

Javaslat az Egyetemi Tanács állásfoglalásához

Az Egyetemi és Kari Tanácsok mandátuma ezekben a napokban lejár. Annak érdekében, hogy az egyetemen esedékes személyi és szervezeti megújulás mielőbb megvalósuljon, javaslok a következőket:

1. Az új SZMSZ széleskörű vitája és végleges elfodása legalábbis több hetet, (hónapot?) vesz igénybe. Az egyetemnek van hatályos SZMSZ-e, ezért az oktatói ill. szakdolgozói rétegek a jelenlegi létszámuknak megfelelően válasszák újra saját egyetemi tanácsbeli képviselőiket. A hallgatói küldöttek újraválasztása ez év tavaszán megtörtént.

2. Az ily módon 2/3 részben megújult összetételű Egyetemi Tanács mandátuma rövidebb időre szóljon (SZMSZ elkészülte, e tanév vége, új Oktatási törvény hatályba lépése?)

3. Az új összetételű Egyetemi Tanács legelső ülésén foglaljon állást arról, hogy kívánja-e a rektor további hivatalban maradását.

4. Új rektor jelölése esetén a személyi javaslatot /javaslatokat/ véleményezésre és elfogadásra a Köztársasági Elnökhöz való felterjesztés érdekében haladéktalanul el kell juttatni a népjóléti miniszterhez.

5. A döntés után a rektor tesz javaslatot a tisztviselők személyére.

6. Az utolsó pont kivételével ez a folyamat a karácsonyi szünet előtt lefolytatható.

7. Ettől függetlenül ill. ezzel párhuzamosan a Rektori Hivatal az SZMSZ tervezeteket széleskörű intézeti, munkahelyi, hallgatói vitákra bocsátja, majd a beérkezett vélemények figyelembevételére után a javaslatok, tervezetek küldöttközgyűlés elé, utána Egyetemi Tanács elé kerüljenek végleges döntés érdekében.

Szeged, 1990. november 29.

dr Szilárd János

rektor

Reform-nézetek az oktatásról

Mindaddig elképzelhetetlennek tartom bármilyen reform végrehajtását, amíg nem változtatjuk meg az oktatás strukturáját olyan formában, hogy az oktatást a kimenet felől szervezzük! Tehát amíg nem dolgozzuk ki a képzési célt olyan formára lebontva, hogy mit kell tudni az egyetemről kikerülő szakembereknek elméletileg és gyakorlatilag, a készség és lehetőség szintjén. Csak ez után lehet felosztani, hogy ebből mit kell az adott tanszéknek / vagy tanszéki csoportoknak, multidiszciplináris team-eknek/ megtanítani! Ezt a programot az egyetemre való belépéskor ismerniük kell a hallgatóknak, ezzel egyben megválaszoljuk azt is, hogy mit miért tanul. A bajok gyökerét ugyanis abban látom, hogy jelenleg az első évtől kezdve mindenki azt és olyan formában oktat, ahogyan elképzelései, nézetei, kutatási területe, vagy hobbyja diktálja. Mint kíváncsúságról beszélünk a tanszabadságról, ugyanakkor nálunk „tanszabadoság” van, így ha valaki egy fél éven át azzal traktálja a hallgatókat, ami őt érdekli, akkor abban – ha kellő hatalma van hozzá – senki és semmi nem gátolja meg. Történik mindez függetlenül attól, hogy ezzel a képzési cél összhangban van vagy nincs s így „aládolgozik-e” a ráépülő következő diszciplinának vagy sem?

A párhuzamosságok, s nem egyszer ellentmondások kiküszöbölése érdekében történtek ugyan már kísérletek a tantárgy koordinációjára, de ezek sok eredményre nem vezettek. Meg kellene próbálkozni a tantárgycsoportok létrehozásával /hogy csak kézenfekvő példákat említsék, orvosi kémia-biokémia-biológia-anatómia-szövettan, vagy mikrobiológia-fertőző betegségek, vagy sebészet-traumatológia-ortopédia, stb/, melyekből vagy egyszerre vizsgáznának, vagy legalább a másik szakma képviselőjének jelenlétében.

A jelenlegi anomáliákat nem lehet másképp csökkenteni, mint az alternatív oktatás sürgős bevezetésével. Vannak „született” oktatói egyéniségek, akik mágnesként vonzzák a hallgatókat, s megingt mások, akik nagyok lehetnek a tudományukban, de az oktatáshoz nem értenek. Mivel elsődleges feladatunk mégiscsak az oktatás, meg kell adni a lehetőséget a hallgatóknak, hogy annak az oktatónak az előadásait hallgassák, akihez szívesen járnak /a magántanári kollégiumokat nem most kell kitalálni/. Nem tartom szerencsésnek, hogy azon gondolkozunk, mely tárgyak legyenek kötelezők és melyek nem, mivel ezzel egyoldalúvá tesszük a képzést. Inkább olyan megoldást látok kivitelezhetőnek, hogy az oktatóját válassza meg a hallgató két, esetleg több alternatív ajánlatból! Az az ellenvetés, hogy a hallgató annak a kollégiumát veszi fel, aki a vizsgán enyhébben ítéli meg, csak addig áll meg a lábán, amíg a kimenet felől való építkezést nem valósítjuk meg, mert ha igen, akkor a hallgatónak az lesz az érdeke, hogy minél többet tudjon.

Az egyetemi tanulmányok sokba kerülnek, s egyre kevésbé elvárható, hogy az egyetemi tanulmányokért ne kelljen fizetni. Sürgető feladat olyan tandíjrendszer bevezetése, melyet kizárólag a tanulmányi eredmény alapján lehetne mérsékelni, vagy elengedni. Ettől a szociális gondoskodást mereven el kell választani /vagy arra ösztönözni az önkormányzatokat, akik a hallgatót az egyetemre küldik, s mint szakember visszavárják/ hogy a szociális gondoskodás terhét vegyék le az egyetem válláról.

Most már éppen csak címszavakban, melyek közül a legidegborzolóbbal, a felvételi vizsgával kezdem. Felvételi vizsgára semmi szükség nincs. Az mindig csak arra volt jó, hogy prioritásokat lehessen érvényesíteni, s ez a jövőben se lenne másképp. Azonkívül néhány évtizedes oktatói tapasztalom megtanított arra, hogy –

bármilyenek voltak is a kiválogatás szempontjai – az évfolyamok 10-15 %-a kiváló hallgatókból állt, másik 10-15 % -a nem az egyetemre való, s a maradék 70-80 % -a alkotta a derékhadat, akik jól-rosszul helytálltak. Minek akkor a felvételi vizsga? Ráadásul, ha megvalósítható lenne régi elképzelésem, hogy az egészségügyi felsőoktatás egymásra épüljön, s aki nem bírja az iramot az általános orvosi karon, de elhivatottságot érez az egészségügyi iránt, az nyugodtan folytathassa tanulmányait az egészségügyi felsőoktatás más szakágában /ideértve a diplomás ápolóképzést is/ akkor többirányú problémánk oldódna meg egycsapásra. Megfelelő iskolai tanulmányi eredmény alapján mindenkit fel kellene venni, aki vállalja az első évben fizetendő tandíjat és az évvégi megmérést! Így az első évben olyan ismereteket kell nyújtani, amelyek lehetővé teszik az átirányítást, hogy ne érje hátrány azokat sem, akik nem tudták venni az akadályokat.

Ehhez szorosan kapcsolódik a hallgatói létszám kérdése. Magyarországon évtizedek óta túltermelés van orvosokból. Az orvosi létszám alapján hazánkban a legfejlettebb egészségügyi ellátottságú országok között lenne a helye, s ha ez mégsem így van, akkor ez a párhuzamos ellátásnak és annak „köszönhető”, hogy az adminisztratív állásokban ülő orvosok száma hatalmasra duzzadt. Világos tehát, hogy – akár a jelenlegi egyetemi körülményeket tekintjük, akár valamiféle ideális /vagy inkább némileg változtatott/ körülményeket – a létszámot az orvosi munkanélküliség elkerülése céljából mérsékelni kell. Ezt egyébként a minőségi orvosképzés eszméje is megköveteli.

Saját tárgyam - a klinikai genetika és más tárgyak által oktatott tananyag oktatási óraszámának viszonyáról nem kívánok fej-
(folytatás a 4. oldalon)

(folytatás a 3. oldalról)

tegetésekbe bocsátkozni, mivel azt – éppen a kimenet felől való építkezés jegyében – gondosan ki kell munkálni. Egyébként nyilván én sem mondhatnék mást, mint kollégáim /szégyellni kellene, ha valaki nem kívánna magának nagyobb óraszámot/, hogy az enyém kevés, ami nem feltétlenül jelenti azt, hogy másoké sok, csak ésszerűen kellene gazdálkodni a szakmai oktatás számára felszabadult óraszámokkal.

A vizsgák az egyetemi oktatásban jelentős szerepet töltenek be, nemcsak azért, mert ezek adnak ösztönzést a hallgatóknak, megszerzett ismereteket rendszerezni, rögzíteni, hanem azért is, mert nagyon kevés olyan hallgató van, aki akkor is tanul, ha nem kell vizsgáznia. Ráadásul a vizsgákon lehet felmérni a hallgató verbális és problémamegoldó képességét. Ezzel már egyértelműen jeleztem, hogy a szóbeli vizsga pártján állok, az írásbeli – különösen pedig a teszt – vizsgát szükséges rossznak tartom, különösen az olyan szakmában mint a miénk, ahol a kapcsolatfelvétel

döntő jelentőségű. A legcélszerűbb megoldásnak azt tartom, ha a kétféle vizsgát kombináljuk, a konkrét tárgyi tudásról – mindegy belépőként – írásban kelljen számot adni, míg az összefüggésekről szóban. Ehhez írásbeli kérdésbankot kell összeállítani /amit a hallgató ismerjen meg!/, de a szóbeli vizsgán csak nagyobb egységeket kérdezzünk.

Szakedolgozat készítését addig tartom értelmesnek, míg az a hallgatót megtanítja a szakirodalomban való eligazodásra s mondanivalójának világos előadására. Abból a szempontból is jó a szakedolgozat, hogy a hallgató tanulmányai során legalább egyszer közeli kapcsolatba kerül egy oktatóval / a témavezetővel/ megismeri annak gondolatmenetét, munkamódszerét. Ezért a szakedolgozat megtartása mellett

végül az államvizsgáról. Ez a vizsgaforma az, ami a konvertálható tudás ellenőrzését szolgálja. Ezzel lehet egységesíteni az ország egyetemei közötti összehangot s ha az államvizsga kérdéseit legalább a környező /de esetleg

távolabbi/ országok között is kicseréljük, az nagyban segítene elszigeteltségünk csökkentésében! Az államvizsgát valójában állami vizsgabizottság előtt kellene letenni, melynek tagjai felelősséget vállalnak azért, hogy a vizsgán megfelelték rendelkeznek azon képességekkel és szaktudással, mely az önálló orvosi gyakorlat végzésére feljogosítja az egyetemről kikerülőt. Ennek megfelelően országosan egységes kérdésbankot kell létrehozni, amiben minden fontos elméleti és gyakorlati ismeretnek szerepelnie kell. Ennek tartalmát a hallgató – legalább címszavakban – ismerje, ebből választhatnának, az adott évre megfelelő számú kérdést. Ez volna az a kérdésbank, ami a kimenet oldaláról egyszerűsített meghatározhatná, hogy mit kell az egyetemi évek alatt a különböző tanszéknek megtanítaniuk.

/Dr. Szemere György/

egyetemi tanár

Nincs megegyezés az SZMSZ-ben

Néhány nappal ezelőtt még úgy tűnt, hogy sikerül megtalálni a kivezető utat az Egyetem működését június óta akadályozó patthelyzetből. A Rektor felkérésére összeült a kerekasztal öt oldalának képviselője, hogy az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatában megtegye a szükséges javításokat és kidolgozza azokat az alternatívákat, melyekben a küldöttközgyűlésnek döntenie kell. A kerekasztal valamennyi képviselője beleegyezett abba, hogy ilyen módon készítjük elő a küldöttgyűlést. A Rektor Úr által összehívott Bizottság látszólag eredményesen is dolgozott mintegy 10-12 órán keresztül, amikor az utolsó Bizottsági Ülés vége előtt két perccel az oktatók tárgyalóküldötte bejelentette, hogy merőben Új, kész javaslatot helyez le az asztalra. Mostantól fogva az az álláspont, hogy a többi fél is készítsen el egy hasonló tervezetet. Magyarul: az amit addig dolgoztunk semmis, kezdhethük a munkát, a vitát előlről.

Magunk, akik az SZMSZ sarkallatos pontjainak kidolgozásában igyekeztünk közreműködni, számos egyetemi tanárral együtt az elmúlt hat hónapban igen sokat dolgoztunk az Egyetem átalakításáért. Kidolgoztuk azokat a szempontokat és módokat ahogyan az Egyetem szerkezetét, oktatási, kutatási és gyógyítási területen végzett munkáját európai színvonalra lehetne hozni. Ez munkánk részét képezi, nem várunk érte elismerést, de legalább a tárgyalóasztalnál vegyenek komolyan bennünket.

Az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatát megszerkeszteni rendkívül nagy fáradtságot és szakértelmet kívánó munka. A végső változatot törvényalkotásban jártas szakembereknek kell elvégezni. Ezen felül van még azonban egy kritérium. Becsülni kell azoknak az idejét és energiáját, akik az asztal másik oldalán ülnek, még akkor is, ha valaki maga mögött érzi az oktatók, dolgozók és hallgatók, tehát az egyetem túlnyomó többségének támogatását. Egy jó poén kedvéért fel lehet áldozni a másik ember idejét, de az Egyetemnek a Küldöttközgyűlés után is működnie kell. Nem érdemes feláldozni egy kellemes öt percért az Egyetem küldöttgyűlés utáni egységét és hangulatát.

Legalábbis mi úgy véljük

A Tanári Kar SZMSZ tárgyalásokon részt vett képviselői

Dr Süveges Ildikó

Dr Benedek György

Vendégségben...

Stájer Géza professzor Dómra néző ablakán besüt a nap. A kopott szőnyegű és bútorzatú szoba elődök képeivel díszített oldalfalát egy darabon, státuszszimbólumnak nem nevezhető szekrény pótolja. A szoba lakója mégis elégedett ember, hiszen kemény munkája eredményét a közelmúltban egyetemi tanári címmel honorálták. Továbbra is tanít, kutat fáradhatatlanul. Amikor nekiülünk a beszélgetésnek, kis cédulákat vesz elő s somolyogva jelzi, hogy készült.

- 1957-ben az addigi gyógyszerész-szak karrá alakult, ám azóta igen kevés szervezeti változás ment végbe nálunk. Pedig fejlesztésre szükség lenne, mert a Kar csupán négy intézetből áll. Megalakulásakor relatíve kis évfolyamokat tanítottunk, ma a külföldiekkel együtt csaknem 900 fő a kari hallgatói létszám. Valamiként a nagy kar melletti kis kar helyzetéből következik, hogy ránk jóval kevesebb figyelem jut. Holott létszámunk nagyobb, mint némelyik JATE karé. 42 oktatónk közül 36 gyógyszerész végzettségű. A Kar az összárszámnak csak mintegy 40 %-át oktatja, 25 %-ot a JATE TTK, 20 %-ot az ÁOK és 15 %-ot központi tanszékek. Ha valaki végignézi ezeket az adatokat, feltehetőleg meglepődik: saját karunkon miért oktatunk ilyen keveset?

- *Csakugyan miért?*

- Az elmúlt több mint harminc évben voltak szerény törekvések a helyzet megváltoztatására. Ám a tényleges megvalósításhoz státuszok, laborok, felszerelés, tehát pénz kellene. Az meg ugye nem volt és jelenleg sincs. Ennek ellenére az a véleményünk és törekvésünk, hogy a gyógyszerészhallgatókat kari oktatók, főként gyógyszerészek oktassák. Indokolt ez azért is, mert a Karon magas a tudományosan minősített szakemberek száma, más karokéval bízást összehasonlítható. A 42 aktív

oktatóból 4 tudomány doktora és 11 kandidátus.

- *Mi a gyógyszerképzés helye a gyorsan változó világban?*

- Ez nagyon nehéz kérdés. Az orvos elismerten az, aki gyógyítja a beteget. A gyógyszerész szerepét kevésbé hangsúlyozzák. Közforgalmú gyógyszerésztárban dolgozik a gyógyszerészek több mint 70 %-a, intézményi patikában, klinikai laboratóriumokban és az iparban a többiek. Régebben a gyógyszerészi pálya hivatás jellegét hangsúlyoztuk, ami rendjén is van. Ám mára a helyzet változott, mert előtérbe került a privatizáció. A hivatástudat általában nem elég ahhoz, hogy valaki jól éljen, kereskedni is kell. Magyarországon a rendeletek szerint a gyógyszerésztárakban csaknem kizárólag gyógyszereket forgalmaznak. Nyugati országokban természetes, hogy egy patikában illatszereket, kozmetikumokat is árulnak. Így nyugodtan a gyógyszerésztársadalom gazdag és gyarapodó. Nálunk, hagyományosan, a patikusok rétegét a szerény anyagiak jellemzik. Már pedig, főleg ha bejön hozzánk a külföldi tőke, akkor az pénzt hoz, de pénzt is akar kivinni a vállalkozásból. Ez pedig a gyógyszerész helyzetét gyökeresen megváltoztatja.

- *Ez a változás természetesen kihat az oktatásra is?*

- Igen. Itt azonban az oktatási célt talán egyszerűbb megfogalmazni. Azt tartjuk, hogy az oktatás célja továbbra is szilárd kémiai és orvosi-biológiai ismeretekkel rendelkező, gyógyszerészi szemléletű szakemberek képzése marad. A legutóbbi, 1988. évi reform ebből az orvosi-biológiai oldalt hangsúlyozza.

- *Általánosan elfogadott a Karon ez a célkitűzés?*

- A reform célkitűzése több mint másfél évtizedes, szükségességét a társadalmi igény alapján az oktatók és a gyógyszerészek kezdeményezték és bevezetését

általában elfogadták. Szerencsésnek tartom, hogy a budapesti társakkal jellegetben egyforma oktatási reformot vezettünk be, pedig ott az ipari háttér jóval erősebb. Abból indulunk ki, hogy a gyógyszerész szaktudásának az egészségügyben integrálódnia kell. A gyógyszerész a gyógyszer szakértőjeként az orvos segítőtársa, sok esetben tanácsadója. Véleményem szerint a gyógyszerész tevékenysége középpontjában nem a gyógyszerek, hanem a beteg ember áll. Megelőzés, egészséges életmódra nevelés tartozik a munkájához és tanult ismereteit e cél érdekében kell használnia. Az oktatás ennek megfelelő kell legyen.

- *Újabb megkerülhetetlen kérdést fogalmazok: mennyiben európai a képzés?*

- A hazai gyógyszerészképzésben eddig inkább nemzeti szempontok domináltak. Mostanában erősödik az igény, összhangba kerülni Európával. A gyógyszerészi pálya internacionális, a végzett gyógyszerész tudása Európa bármely országában elegendő kell legyen a működéshez. Be kell vezetni például az Európai Gyógyszerkönyv normáit, amit eddig már 17 ország megtett. Ez a követelményekben lényeges változásokat jelent. Feltehetően meg fog változni például a gyógyszerészi nomenklatúra, hogy csak egy, az orvosi vényírásra is kiható kis példát említsek. A feladat nagy, hiszen a tradicionális gondolkodásnak és az emberek szokásainak megváltoztatásához nem kis erőfeszítés szükséges. Szerencsésnek tartom az angol nyelvű oktatás bevezetését, hiszen tananyagukhoz tágabb kitekintés szükséges, mely a magyar nyelvű képzésre is kedvezően hat.

- *Az eddig elmondottakból egy további változtatásra szoruló oktatás következne.*

- Így is kell lennie, hiszen máris szükség lenne jogi és közgazdasági (folytatás a 6. oldalon)

(folytatás az 5. oldalról)
 dasági ismeretekre. A tudomány robbanásszerű fejlődésével együtt természetesen mélyíteni és szélesíteni kell a képzést, melynek magasszintű tudományos jellege megmaradna, illetve tovább fejlődne. Ám rögvest felvetődik, hogy meddig mehetünk el ebben? Akarja-e és hasznosítja-e mindezt a hallgató? Ha igen, rendben van, ám vigyáznunk kell, nehogy fölösleges ismeretekkel tömjük a fejét. Gyarapítsuk például kémiai tudását, de tegyük lehetővé elhelyezkedését az iparban. A FIP (Nemzetközi Gyógyszerész Szervezet) által elfogadott elvnek meg kell felelnünk: csak gyógyszerész készítsen gyógyszert és ő végezzen minden gyógyszerrel kapcsolatos tevékenységet. - Szakterületem, a kémia a tudományos gyógyszerészet alapja. Az új gyógyszerek kutatása mellett mindent meg kell tenni, hogy változzék azoknak az

embereknek a nézete, akik csak annyit hajlandók tudni, hogy a kémia környezetszennyező. Azt ismerjük, hogy nyugaton a kémiai eredetű gyógyszerektől idegenkednek és a természetes gyógyszereket keresik. Az ezekkel való intenzívebb foglalkozás az oktatásban kívánatos lenne.

- Nem esett erről szó, de a gyógyszerész ne legyen szakbarbár...

- Valóban ne, sokkal inkább széleslátókörű és olvasott ember, mert csak így tud sokfelé elhelyezkedni, csak így tud kapcsolatot találni betegekkel, orvosokkal és a közélettel. Sok gyógyszerész vesz részt az országgyűlés és az önkormányzatok munkájában. Nagyon fontos, hogy a társadalom ismerje és elismerje a gyógyszerészeket. Ezért közéleti szereplésre is kell vállalkozniuk és sokoldalú szakmai tudásuk mel-

lett használniuk kell társadalmi ismereteiket. Itt említem a nyelvtanulást. Évek óta hosszabb-rövidebb időt töltök Finnországban, ahol természetes, hogy középiskolát, de különösen az egyetemet végzett diplomás tud legalább angolul és utazásaiból is ismeri a világot. A nyelvekre és a világban tájékozódásra égető szükségünk van. Azt már csak érintőleg említtem, hogy Európa megkövetelné szomszédaink ismeretét, tehát azokkal is tudnunk kell kommunikálni, különösen most, a nemzeti vándorlások idején. És még egyet, máshonnan: hallgatóink nem szeretnek mozogni. Ha rajtam múlna, lehetővé tenném a testnevelést, végig az egyetemi években, esetleg a mozgási lehetőségek szabad kielégítésére alkalmas új egyetemi sportcsarnok létesítésével.

- r - ó

Az ÁOK 1990. november 27-én megtartott ülésén jóváhagyott adjunktusi előléptetések 1991 évre:

Dr Ruzicska Péter	(Biokémiai Intézet)
Dr Patáricza János	(Gyógyszertani Intézet)
Dr Bóti Zsuzsanna	(Orvosi Vegytani Intézet)
Dr Tóth Gábor	(Orvosi Vegytani Intézet)
Dr Hortobágyi Anna	(Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet)
Dr Rácz Rozália	(Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet)
Dr Mohácsi Gábor	(I. sz. Belgyógyászati Klinika)
Dr Borbényi Zita	(II. sz. Belgyógyászati Klinika)
Dr Édes István	(II. sz. Belgyógyászati Klinika)
Dr Vezendy Klára	(II. sz. Belgyógyászati Klinika)
Dr Fodor Andrásné	(Ideg- és Elmegyógyászati Klinika)
Dr Bende János	(Sebészeti Klinika)
Dr Szenohradszky Pál	(Sebészeti Klinika)
Dr Vécsei Béla	(Sebészeti Klinika)
Dr Hajas Katalin	(Szemészeti Klinika)
Dr Németh János	(Szemészeti Klinika)
Dr Tóth Kása Izabella	(Bőrgyógyászati Klinika)
Dr Bodrogi Tibor	(Gyermekgyógyászati Klinika)
Dr Hajdu Julianna	(Szülészeti- és Nőgyógyászati Klinika)

Az ÁOK 1990. november 27-én megtartott ülésén jóváhagyott tudományos főmunkatársi előléptetések 1991 évre:

Dr Salgó László	(Vértranszfúziós Állomás)
Dr Mester János	(Központi Izotópdiaosztikai Laboratórium)
Dr Gulya Károly	(Központi Kutató Laboratórium)
Dr Szerdahelyi Péter	(Központi Kutató Laboratórium)

SZOTE HÍREK SZOTE HÍREK

- dr MOLNÁR JÓZSEF professzort a „Nem-antibiotikumok antimikrobás aktivitását kutató Nemzetközi Társasága” elnökségi tagjául választották Koppenhágában.

A Nemzetközi Phenothiazine Konferencia dr MOLNÁR JÓZSEF professzornak munkássága elismerésül emléklapketet adományozott.

- dr GYŐRI ISTVÁN egyetemi docens 1990. augusztus 28 - szeptember 03-ig meghívott előadást tartott a Tohoku (Japán) által rendezett tudományos konferencián.

- dr ELLER JÓZSEF tudományos munkatárs
dr GYŐRI ISTVÁN egyetemi docens
DR KARSAI JÁNOS tudományos munkatárs
STÉHLIKNÉ dr BODA KRISZTINA tudományos munkatárs

1990. szeptember 24-től szeptember 28-ig Berlieni Humboldt Egyetem vendégeként részt vettek Quantitative Methoden in der Epidemiologie c. konferencia munkájában.

- MIZSEI ISTVÁN tudományos munkatárs 1990. október 22 - október 26-ig részt vett a Münchenben megrendezett számítástechnikai világkiállításon.

- dr KARSAI JÁNOS tudományos munkatárs kandidátusi értekezésének sikeres házi védeése 1990. november 15-én volt.

- A SZOTE Számítástechnikai Központja 1990. december 2-5. között rendezi meg Szegeden 200 fő részvételével a XV. MEDICOMP 1990. c. kollokviumot a számítástechnikai és kibernetikai módszerek alkalmazása az orvostudományban és a biológiában témaköréből a NJSZT-vel közösen. A kollokvium elnöke: dr GYŐRI ISTVÁN egyetemi docens.

- Ifj. dr OBÁL FERENC docent az European Sleep Research Society (Európai Alvástársaság) közgyűlése a Tudományos Tanács tagjává választotta.

„Néhai Kőszegi Dénes professzor özvegye, férje emlékére alapítványt hozott létre olyan hallgatói pályamunkák jutalmazására, amelyeknek témája gyógyszeranalízis témaköréből készült.

Örömkre szolgál, hogy öt év után elsőként GÜNTHER GÁBOR gyógyszerész elkészítette „A Sumetrolim hatóanyagtartalmának meghatározása infravörös spektroszkópiával” c. pályamunkáját. A

pályamunka témavezetője dr DOMBI GYÖRGY egyetemi adjunktus volt.

A pályamunka bírálatában az opponensek – dr Bernáth Gábor és dr Gaizer Ferenc egyetemi tanárok – leszögezték, hogy a dolgozat mindenben megfelel az Egyetem által támasztott szakmai és formai követelményeknek és méltó a dr KŐSZEGI DÉNES JUTALOMDÍJ ÉS ÉREM odaítélésére.

A pályadíj átadására 1990. november 7-én került sor a Gyógyszerésztudományi Kar Dékáni Hivatalában”

dr Selmeczi Béla
dékán

- dr BORISZ SZJOMIN kandidátus, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Vavilovról elnevezett általános Genetikai Intézetének tudományos munkatársa 1990. november 15-től feltehetőleg december végéig az Orvosi Biológiai Intézetben tartózkodik.

- A Magyar Pszichológiai Társaság októberi közgyűlésén dr MOLNÁR PÉTER egyetemi tanárt a Magyar Pszichológia Szemle főszerkesztőjéül megválasztotta.

- Az MTA Pszichológiai Bizottsága dr MOLNÁR PÉTER egyetemi tanárt tagjává választotta.

- Mint már jeleztük s most hivatalosan is értesülhettünk róla, az Európai Egyetemek Állandó Rektori Konferenciája – CRE – októberi ülésén a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemet tagjai közé választotta, melyről a CRE Egyetemünket írásban értesítette. A CRE kiadványai, melyeket hozzánk eljuttattak, a Rektori Hivatalban megtekinthetők.

- Marcia Szent-Györgyi: Csíkos önarckép c. festményét Egyetemünk megvásárolta, mely a Rektori Hivatalban megtekinthető. Egyetemünk a képet nyilvános aukción vásárolta, melynek során a művész, Egyetemünk névadójának felesége, mintegy 200 ezer Ft-os bevételhez jutott műveiből. Ezt az összeget Marcia Szent-Györgyi felajánlotta, a Szent-Györgyi ALAPÍTVÁNY céljaira, melyhez Egyetemünk is hozzájárult, 150 ezer Ft összeggel. Az ALAPÍTVÁNY tagjai továbbá Szent-Györgyi Albert Egészségügyi Szakközépiskola Kecskemét, Szent-Györgyi Albert Általános Iskola Buják, Next Kft Budapest, M 3 Szállító Kft. Nevezett alapító tagok célja, hogy az ALAPÍTVÁNY tőkéjének kamataiból a kémia-biológia tárgyakból kiemelkedő teljesítményt nyújtó diákokat lehetőségeihez mérten támogassa, elismerje, ösztöndíjak, jutalmak, pályázatok formájában.

SZOTE HÍREK SZOTE HÍREK

- dr CSERNAY LÁSZLÓ egyetemi tanárt az MTA Orvosi Tudományok Osztálya a Radiológiai Bizottság tagjává delegálta.

- dr VARRÓ VINCE professzort a Magyar Belgyógyász Társaság 1990. november 16-án tartott közgyűlésén a Társaság elnökének választotta.

- Dr VÁRKONYI TIBOR docenst a Magyar Belgyógyász Társaság közgyűlésén a Társaság titkárává választották.

- dr BERNÁTH GÁBOR tanszékvezető egyetemi tanár öt napot töltött Greifswaldban, az Ernst-Moritz-Arndt Egyetem Gyógyszerészeti Szekcióján, ahol a több éve folyó tudományos együttműködést beszélte meg és előadást tartott.

- dr FÜLÖP FERENC egyetemi docenst az MTA Heterociklusos Munkabizottság tagjává választották.

- dr CZIGNER JENŐ professzor 1990. november 10-20 között Németországba tartózkodott az alábbi intézmények meglátogatására, illetve tudományos ülésre:

München, Fül-orr-gégeklinika - látogatás meghívás alapján

Ulm, Fül-orr-gégeklinika - viszont látogatás, meghívásra a kialakulóban lévő „Freundschaftsvertrag” keretében

Göttingen - Symposium Funktionserhaltende Therapie des fortgeschrittenen Larynxkarzinoms felkért előadás megtartására.

- dr CSERNAY LÁSZLÓ professzor 1990. november 13-15-ig meghívott előadóként részt vett és referátumot tartott a Szovjetunióban 7 évenként megrendezésre kerülő Összszövetségi Radiológiai Kongresszus nukleármedicinai szekciójának tudományos ülésén.

- Az MTA Matematikai és Fizikai Tudományok Osztálya, az Agrártudományok Osztálya, az Orvosi Tudományok Osztálya, valamint a Biológiai Tudományok Osztálya együttesen megalakította a Biomatematikai Komplex Bizottságot, melynek dr GYŐRI ISTVÁN docenst tagjául választották.

EGYSÉGBEN AZ ERŐ?

A hét elején dr Lippai Pál polgármester elnöklétével megbeszélést tartottak a szegedi felsőoktatási intézmények vezető képviselői, az öthalmi szovjet laktanyák ügyében. Terv szerint jövőre, ha minden igaz márciusra ürtik ki ezeket az épületeket és megegyezés esetén átadják a Városnak. Már pedig tényleg kell a megegyezés, hiszen így első látásra óriási summáról, majd félmilliárd Ft-ról van szó, amennyiben a szovjetek jelenleg 439,- millió Ft-ot követelnek. Ennek az összegnek ellenértékéül adnák át a laktanya-csoport területén részben általuk épített öt lakóépületet, két vegyesboltot, transzformátor állomásokat, utakat, vezetékeket...

Az utak persze hadiutak, tehát a normál vastagságú beton helyett dupla vastag - hogy bírja a tankot. Ez nyilván az árban is jelentkezik, mert dupla költség, noha egyes agyafurta úgy vélték, tán vinnék magukkal Szibériába az ilyen utak legtetejét? De ez csak dőreség, az viszont nagyonis komoly, hogy pénz azután nincs se sok, se kevés, de ennyi rengeteg végképpen nincs. Tehát azt óhajtják a szegedi felsőoktatás vezetői, kéretessék meg az állami delegáció, melyet Annus Antal altábornagy úr képvisel - alkudjon és fizessen!

Ráadásul mindezt ne darabokban, tehát az egyes minisztériumok külön-külön tegyék, hanem a szegedi felsőoktatás és a szegedi polgármester közösen forduljon az altábornagy úrhoz. Ez az egység feltehetőleg serkentően hatna az ügy mielőbbi s kedvező elintézésére. Egyéb kedvezőtlen, tapasztalásokból okulva mindez sürgős lenne, mert ellenkező esetben netán elmarad a megállapodás és a szovjetek egy lepusztított laktanya-együttest adnának át az örökbe vevőknek. Láthattunk ilyet a képernyőn többet is. Nem mindegy tehát, hogy mielőbb jussanak dülőre a magas felek odafönn a katonai magasságokban.

Az öthalmi laktanyákkal kapcsolatban felvetődött még az is, miszerint a Szeged-állomás melletti magyar laktanya költözne ki az ötös út mellé és helyébe mennének a diákok. Azonban megállapították, hogy a Bem-utcai laktanyák elavultak, századelőn épültek, kiköltöztetésük esetén többre kerülne a leves, mint a hús. Nem utolsó sorban a kényeszerű felújításuk is elképesztő pénzeket nyelne. Mindez szemben Öthalommal, amely meg nem erősített hírek szerint a szovjet déli-hadseregcsoporthoz legmodernebb laktanyáinak egyike. Bár a szovjetek ezt fejezik ki az általuk kért árban is, hiszen az ottani lakások négyzetméterenként kb 20 ezer Ft-ba kerülnének. A Polgármester úr egyébként bejelentette, hogy amennyiben a megegyezés létrejön, úgy a város átadja a volt ÁVH által épített laktanyákat is, melyek szintén ezen a területen tartózkodnak. Marad tehát minden jószándék mellett is a kérés - segítsen Annus altábornagy!

„ HAKUNA MATATA ” - VALÓBAN?

„ Hakuna matata ” - „ semmi probléma ”, mondja a közmondás ékes szuahéli nyelven a mesze Afrikában.

Vajon igaz-e ez a megállapítás manapság a SZOTE házatáján is?

Nem gondolnám. Egyetemünk, nyugodtan állíthatjuk, gyötrelmes heteket-hónapokat él át, vajúdván az egyetemi reform megszületése előtt.

Csak nehogy egeret szüljenek a hegyek, egy másik, - jelen esetben magyar, - közmondás szerint!

Mindenesetre, indulatok már vannak.

A közös elgondolás kimunkálására létrehozott és hivatott kerekasztal tárgyalások az egyik fél kompromisszum-készségének teljes hiányában, tökéletes zsákutcába kerültek, - a fiasok teljes, a mindenki számára elfogadható megoldás távolabbinak látszik, mint eddig bármikor.

Hogyan hát tovább?

Úgy tűnik, hogy jó magyar szokás szerint most már eljutottunk a dolgok menetének második fázisába, amikor is a ténybeli dolgok megvitatása és tisztázása helyett a személyeskedő hangvétele a vezetőszerep.

Az egyetem (még meglévő) tekintélyének belső bomlasztása, az oktatói, vezetői gárda szakmai és emberi kompetenciájának etikátlan és minden objektív alapot nélkülöző megkérdőjelezése, olcsó kortes-jelszavak uralják a terepet és (sajnos) a sajtó hasábjait is.

Pedig, véleményem szerint szó sincs arról, és nem is lehet, hogy a jogos és építő kritikának bárki is végét akarná vetni, - de bírálni úgy, hogy minden, ami eddig volt és most is van, az rossz, tehát meg kell változtatni, hibás és szélsőséges megközelítés. Különösen akkor, ha, mint a jelen esetben is, az egyik fél teljes mértékben magának akarja kisajátítani a terepet (hatalmat?) méghozzá úgy, hogy a mindenáron szorgalmazott változások kialakítására nem ad programot. Mert itt és most ez a helyzet. Mintha valakinek vagy valakiknek az lenne a célja (érdeke?), hogy az egyetem működésképtelenné váljon. Nyilvánvaló, hogy ez nem lehet a célja sem az oktatói gárda többségének, sem pedig a józanul gondolkodó és tanulnivaló ifjú kollegáinknak, az egyetemi ifjúságnak sem.

Egy kicsiny, a dolgok jelentőségét világosan felmérni nem tudó, (vagy nem is akaró?) ám hangos és meglehetősen erőszakos csoport kívánja akaratát rákényszeríteni a megfontolt, de nem konzervatív, többségre. Sajnos, láttunk már ilyen történelmünk során, a végeredmény minden esetben azonos lett: katasztrófa, megalázó vereség...

„ Quo vadis SZOT? ” - merre haladsz egyetemünk? kérdezte a minap aggódóan egyik kedves barátom, - s úgy éreztem igaza volt. Az parancsoló szükségesség, hogy egyetemünk szerkezetét, tan-

tervét és főleg gondolkodásmódját hozzáigazítsuk a XXI. század követelményeihez. Ezt senki nem vitatja. De könyörgöm NE így!

Milyen szakmai tapasztalatokat, ismereteket és főleg emberséget tudunk így átadni fiatalabb barátainknak, a hallgatóknak, ha bennünket, az oktatói kar tagjait saját társaink egy kis csoportja emberileg és szakmailag egyaránt megpróbál lehetetlenné tenni? Csak abban bízhatok, hogy kortársaink nevelésre ránkbízott gyermekei józannak bizonyulnak, nem hagyják magukat megtéveszteni és az Alma Mater ellen hangolni...

Dum spiro, spero; - amíg élek, remélek. Remélem, hogy végül egyetemünk esetében is a józan ész diktálta követelmények kerülnek előtérbe. Higgadtan, indulatok nélkül és megfontoltan kellene kijelölni a jövőben vezető utunkat.

Mert tennivalónk lenne bőven. A szorongató társadalombiztosítási, egészségügyi helyzetben is meg kell őrizni a betegellátás alapvető színvonalát, oktatásunk szellemét a több gyakorlati ismeretet adó, probléma-megoldó gondolkodás kinevelésére és fenntartására kell átalakítanunk.

Tisztában kell(ene) lennünk azzal a ténnyel, hogy az országot egyre nagyobb számban felkereső külföldiek, s a nálunk tanuló külföldi diákok szerte viszik a világba méltatlan torzsalkodásunk hírért, holott ők elsősorban tanulni jöttek hozzánk. Ám, feltételezhetően nem ezt, hanem az orvosi, gyógyszerészeti hivatás rejtelmét, szakmai fogásait szeretnék tőlünk elsajátítani. Ha lehet: mesterfokon, - épp úgy, mint saját fiaink, lányaink. Ehhez kell nekünk oktatóknak megtalálnunk a megfelelő kereteket, s ha ez meg lesz, akkor valóban „Hakuna matata!” így, felkiáltójellel.

Dr. Bálint Gábor Sándor

Szerkesztői asztal-fióka

Qui tacet consentire videtur / aki hallgat az látszólag beleegyezik / írta VIII. Bonifác pápa Decretalia c. művében.

Ezért nem hallgathat az olvasó látva a SZOTE NAPLÓ 1.évf. 2.számában a „Skizis” c. cikk latin idézetét: „ qui tacet constantit ” vagy lagalábbis „ constantire videtur ”, mely ebben a formában hibás. Hiszen a latin nyelvben nem ismert a „ constantire ” ige, viszont létezik a consentire / = egyetért, egyetértézzel valakivel/ ige. Ebből származik a mostanában sokat emlegetett consensus = megegyezés.

Ily módon az idézet helyesen: „ qui tacet constantit ” / aki hallgat, beleegyezik/ vagy „ consentire videtur ” = beleegyezni látszik.

Errare humanum est - tévedni emberi dolog.

T.I.

/levelező lektor/

Miként bizonyára T. Olvasóink is tapasztalták, megjelent a RECEPT c. Független egészségpolitikai magazin. Ennek 2. számából idézzük a kórházigazgatók megválasztása utáni összesítőjét, illetve abból a körötünk lévő megyéket, valamint természetesen Csongrád megyét.

(Kórház neve, eddigi igazgató, megválasztott igazgató, szavazati arány)

BÁCS-KISKUN MEGYE

Megyei Tanács Hollós József Kórház és Rendelőintézet, Kecskemét *dr Kovács A.Gábor dr Kovács A.Gábor* 53,45 %

Baja Városi Kórház és Rendelőintézet *dr Bóner József dr Vajtay István* 64,86 %

Kalocsa Városi Tanács Kórház és Rendelőintézet *dr Tóth János dr Réfy Miklós* döntő többség

Kiskunfélegyháza Városi Tanács Kórház és Rendelőintézet *dr Tóth Sándor dr Tóth Sándor* 2/3-os többség

Kiskunhalas Városi Tanács Semmelweis Kórház és Rendelőintézet *dr Kövecz Gyula dr Kövecz Gyula* -

BÉKÉS MEGYE

Pándy Kálmán Megyei Kórház és Rendelőintézet, Gyula *dr Szepesvári Elemér* eredménytelen

Réthy Pál Városi Kórház és Rendelőintézet, Békéscsaba *dr Juhász László dr Szentkereszty András* 88,28 %

Orosháza Városi Kórház és Rendelőintézet *dr Antal Mihály dr Hampel Ferenc* 68,83 %

Szeghalom Városi Utókezelő Kórház és Rendelőintézet *dr Lóránd Gyula dr Szentkereszty Tamás* 73,33 %

Megyei Pulmonológiai és Rehabilitációs Szakkórház, Gyula *dr Kási Gyula* nem volt pályázó, ő viszi tovább

Mezőhegyes, Utókezelő Osztály *dr Hecsei Imre dr Hecsei Imre* 100,00 %

JÁSZ-NAGYKUN- SZOLNOK MEGYE

Hetényi Géza Megyei Kórház és Rendelőintézet, Szolnok *dr Krasznai Géza dr Böjte Lajos* 60,53 %

Karcag Városi Kórház és Rendelőintézet *dr Zsembeli József* eredménytelen -

Jászberény Városi Kórház és Rendelőintézet *dr Jakus Zoltán dr Jakus Zoltán* 68,25 %

Mezőtúr Városi Kórház és Rendelőintézet *dr Ambrózi Péter dr Ambrózi Péter* 82,60 %

CSONGRÁD MEGYE

Megyei Tanács Tüdőgondozó Intézete, Deszk *dr Kraszkó Pál dr Kraszkó Pál* 61,50 %

Szeged Megyei Városi Tanács Gyermekkórház *dr Pataki Lajos dr Tekulics Péter* -

Szeged Megyei Városi Kórház és Rendelőintézet *dr Bánfalvi Géza* eredménytelen

Makó Városi Kórház és Rendelőintézet *dr Fejes Magdolna* eredménytelen -

Szentes Városi Kórház és Rendelőintézet *dr Vajdovich István* eredménytelen -

Hódmezővásárhely Városi Tanács Kórház és Rendelőintézet *dr Kassai Miklós dr Török István* nagy többség

Megjegyezzük, hogy a RECEPT eme számában közös cikket írt dr Ambrus Gábor és dr Herczeg János, Egyetemünk oktatói. Továbbá itt olvasható egy bizonyosan irányadó írásmű is : Patikusból sosem lesz milliomos...

Felelős szerkesztő és korrektor: Trászer László

Számítógépes tördelés és tipográfia:

Asztalos Tibor, Jánosiné Kukla Katalin, Varga György

Készült a SZOTE házi nyomdájában, vezető: Nagy János

Technikai munkatárs: Halász Margit

Törzsszám: 744